

ВИКОРИСТАННЯ АВТОМАТА КАЛАШНИКОВА У СУЧАСНІЙ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІ ВІЙНІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Російсько-українська війна показала нові методи ведення бою, слабкі місця обох сторін та сучасні види озброєння різних країн світу. Оскільки в даний момент часу питання про озброєння ЗСУ новішими моделями стрілецької зброї є децю гострим, Збройні Сили України мають на озброєнні автомати і гвинтівки старих зразків.

Ключові слова: війна, сучасні види озброєння, автомати і гвинтівки старих зразків.

Abstract

The Russian-Ukrainian war showed new methods of fighting, weaknesses of both sides and modern types of weapons of different countries of the world. Since at the present time the issue of arming the Armed Forces of Ukraine with newer models of small arms is somewhat acute, the Armed Forces of Ukraine are armed with machine guns and rifles of old models.

Keywords: war, modern weapons, machine guns and old-style rifles.

Вступ

Сучасні Збройні Сили України досі використовують радянське озброєння, легендарне сімейство автоматів Калашникова АК, АКМ та АК-74. Цей вид зброї розроблений для того, щоб витримувати копію війну у найгірших умовах, простий за своєю конструкцією, що дає змогу швидко навчити військовослужбовця правильного догляду за автоматом. Але час не стоїть на місці і ХХІ столітті легендарний АК вже є морально застарілою зброєю, яка вже не відповідає умовам сучасного бою. Проте щоб замінити цей вид зброї, потрібно багато коштів, яких на даний момент немає. Тобто зараз варто подбати, щоб максимально продовжити термін служби запасів АК і поліпшити їх ефективність.

Результати дослідження

АК-74 — автомат, розроблений конструктором стрілецької зброї Михайлом Калашниковим у 1974 році. Створений під патрон 5,45×39 мм, який замінив для Радянських Збройних Сил патрон 7,62×39 мм попереднього автоматичного карабіна Калашникова. Є подальшим розвитком АКМ.

Карабін вперше було використано радянськими військами під час конфлікту в Афганістані у 1979 році. Станом на 2021 рік, даний карабін використовують більшість країн колишнього Радянського Союзу. Ліцензійні копії випускалися в Болгарії (АК-74, АКС-74 і АКС-74У), а також у колишній Східній Німеччині (МПі-АК-74Н, МПі-АКС-74Н, МПі-АКС-74НК).

Автомат АК-74 для набою 5,45×39 мм розроблено у 1970 р. Прийнято на озброєння армії СРСР у 1974 році. Є модернізованою версією АКМ, який у 1959 р. змінив модель АК-47. Прийнято на озброєння у 1976 р. Основна відмінність — менший калібр і новий масивний дульний компенсатор, завдяки чому зросли купчастість і точність зброї, особливо під час швидкої стрільби.

Простота конструкції АК-74 дає змогу проводити різні ремонтні роботи в польових умовах. При видачі автомата військовому в комплекті до нього ще йде пенал з інструментом. Завдяки цьому набору можна провести повну розборку зброї та замінити пошкоджені деталі. Проте є один

досить вагомий недолік — це його незадовільна ергономіка. Тобто не всім стрільцям буде зручно експлуатувати АК. Як більшість продуктів радянської промисловості, АК виконувався за принципом: просто, багато, дешево. Відповідні розміри АК адаптовані під людину середнього зросту з нормальною довжиною рук. Військовим з іншими анатомічними особливостями стріляти з АК буде важче і незручніше. Проте на даний час до АК випускають покращення та комплекти модернізації, які позбавляють його характерних ергономічних недоліків. Наприклад, можна встановити на штатні місця нові приклади, які дають змогу регулювати довжину, пістолетні рукоятки, заміна кришки ствольної коробки, що дозволяє встановлювати коліматори та інші види прицілів, полегшені магазини тощо.

Зовнішні чинники, які впливають на знос деталей АК в польових умовах, насамперед — це не просто дощ, болото, вітер тощо. Це умови, в яких потрібно вижити та захистити себе, коли йде стрільба з ворогом: ніхто не буде дивитися, чи автомат перегрітий, чи ні. Так само військовослужбовці в таких умовах не мають змоги його почистити, особливо коли стрільба затяжна та, в додачу до цього, працює ворожа артилерія.

Також велике значення відіграють механічні чинники, за словами Головного сержанта — начальника майстерні артилерійського озброєння ремонтного взводу Богуславського Юрія Романовича більшість АК які привозили з зон бойових дій просто знищені вибухами, пошкоджені осколками, погнуті та з внутрішніми дефектами по типу розірваного ствола та заклиненним поршнем. Одним із суттєвих недоліків конструкції АК є складність заміни ствола. На відміну від багатьох сучасних зарубіжних гвинтівок, де передбачена можливість заміни ствола у польових умовах, ремонт АК потребує спеціалізованого заводського обладнання. Це значно ускладнює відновлення вогневих спроможностей зброї безпосередньо у зоні бойових дій.

Висновок

Війна між Росією та Україною показує, що важливу роль відіграють модернізація та покращення різних видів зброї та створення нових. Також важливо належно дбати про стан зброї як у мирний час, так і під час військового конфлікту, оскільки без належного обслуговування вона буде швидко зношуватися, і це може підвести. Як показує досвід, не варто забувати про простоту конструкції при створенні нових зразків автоматів. Отже, як показує дослід лінійка АК є вже застарілою для цієї війни, проте завдяки своїй простоті та легкості догляду за ними АК надає змогу швидко навчати військовослужбовців працювати з ним, а модернізації, які випускають до цих автоматів роблять їх більш комфортними в використанні. Отож, АК, АКМ, АК-74 є автоматами, які на свій час були чудовим зразком, проте зараз потребують модернізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Чим стріляє наше військо, або роздуми про автомат: Аналітика. *Антикризовий медіа-центр*. URL: <https://acmc.ua/chim-strilyaye-nashe-viysko-abo-rozdumi-pro-avtomat/>
2. Як мінялася стрілецька зброя ЗСУ. *Zbroya.info*. URL: https://zbroya.info/uk/blog/22893_iak-minialasia-striletska-zbroia-zsu/
3. Сучасна стрілецька зброя, її класифікація, бойові властивості, будова // *Vahistory.co* (2023). URL: <https://uahistory.co/pidruchniki/fyka-defense-of-ukraine-10-class-2023-standard-level/19.php>

Богуславський Роман Юрійович – студент групи 2Б-24б факультету будівництва, цивільної та екологічної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: boguslavskijroma63@gmail.com

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: valkorney1958@gmail.com

Bohuslavskyi Roman – a student of group 2B-24b Faculty of Civil and Environmental Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: boguslavskijroma63@gmail.com

Supervisor: **Kornienko Valerii** – Dr. of Political Sciences, Professor, Head of the Department of Social and Political Sciences, Vinnytsia National Technical University, Vinnitsa, e-mail: valkorney1958@gmail.com